

Sledovatelnost tabákových výrobků SZPI

29. dubna 2024

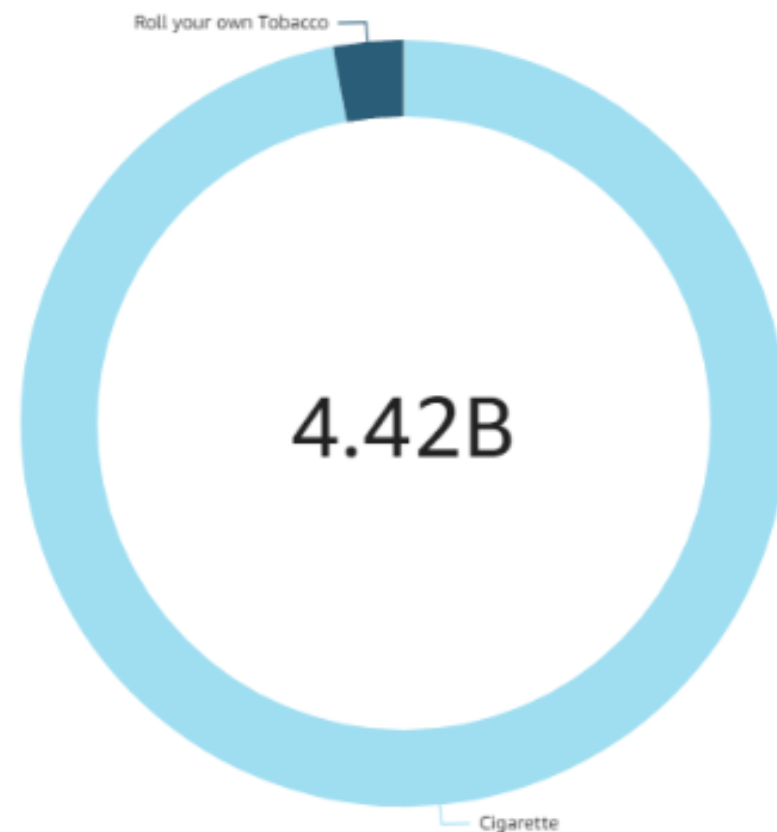
Autor: Ing. Šárka Hanzelková
sarka.hanzelkova@szpi.gov.cz

Plán

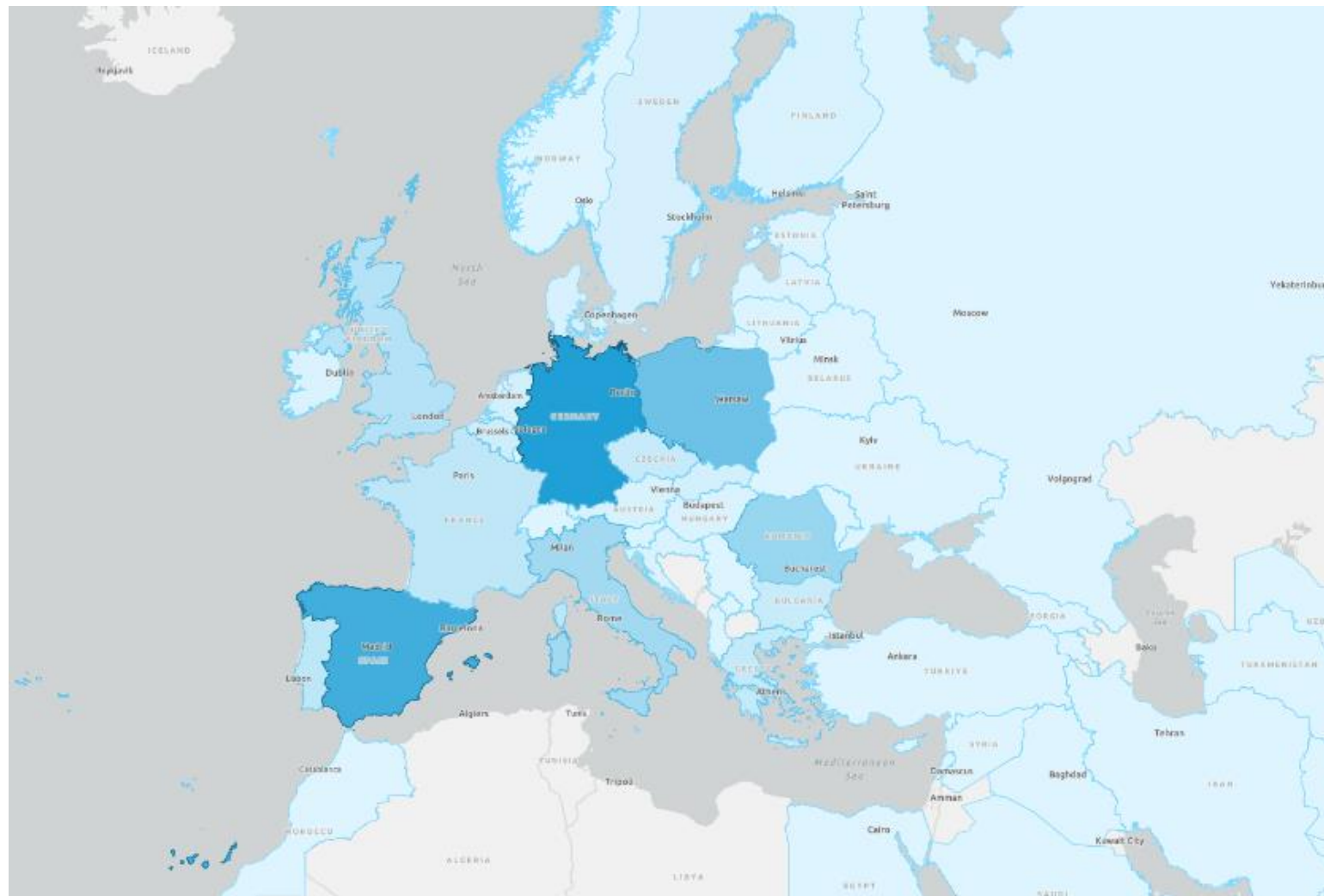
- Úvod
- Přehled systému sledovatelnosti
- Kvalita údajů
- Bezpečnostní prvek
- Dotazy na dozorový orgán
- Závěrečné poznámky

ČR

Jedinečné identifikátory od roku 2019

Počet hospodářských subjektů zapojených do sledovatelnosti tabákových výrobků

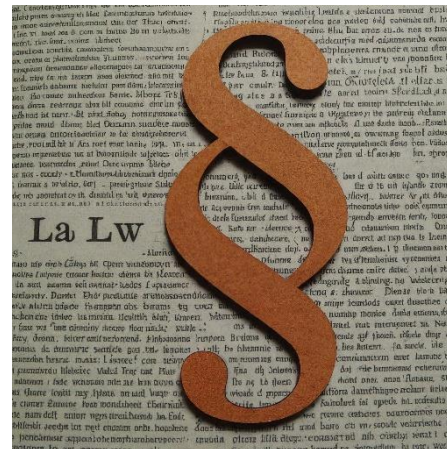

Přehled systému sledovatelnosti

- **Směrnice 2014/40/EU**
- **Nařízení (EU) 2018/574**, o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků
- **Nařízení (EU) 2023/448**, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2018/574 o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků
- **Nařízení (EU) 2018/573**, o klíčových prvcích smluv o uchování údajů, jež mají být uzavírány v rámci systému sledovatelnosti tabákových výrobků

České právní předpisy

- **Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích**
- **Vyhláška č. 261/2016 Sb., o tabákových výrobcích**

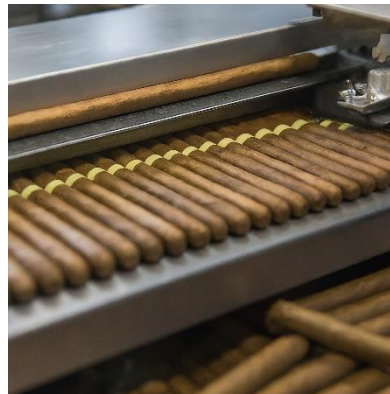

Změny Nařízení (EU) 2018/574

- **Nařízení (EU) 2023/448**
- **Použitelné od 21. 12. 2023**
- Cílem je zvýšit kvalitu údajů v systému sledovatelnosti
- Nové požadavky na vydavatele jedinečných identifikátorů
- Změny týkající se výrobců a dovozců
- Změny, které mají vliv i na další účastníky distribučního řetězce

Změny Nařízení (EU) 2018/574

- Změny týkající se **výrobců a dovozců**
- Identifikační kódy i pro části strojů
- Žádost o jedinečné identifikátory včetně okem čitelného kódu, vydavatel vygeneruje a dodá oba kódy
- Na jednotkových baleních může být uveden „TTT“ nebo „EU TTT“

Změny Nařízení (EU) 2018/574

- Změny, které se týkají **všech účastníků dodavatelského řetězce**:
- Na skupinových obalech musí být vedle jedinečného identifikátoru označení „**EU TTT**“
- Nové zprávy
 - Zpráva 2.4 žádost o opětovnou aktivaci jedinečných identifikátorů výrobků nahlášených jako odcizené
 - Zpráva 3.8 Odeslání výrobků zvláštním příjemcům (laboratoře, zařízení pro nakládání s odpady, dozorové orgány, mezinárodní vládní organizace, zastupitelské úřady, vojenské základny)

EU TTT

Změny Nařízení (EU) 2018/574

- Změny, které se týkají všech účastníků dodavatelského řetězce:
- Kódy zařízení i pro kanceláře (provozovna, kde jsou tabákové výrobky předmětem finančních operací)
- Kód zařízení pro sklady ve třetích zemích, která se zabývají obchodováním s výrobky vyrobenými v EU a určenými pro EU (hospodářský subjekt, který nemá sídlo v EU, může požádat o identifikační kód zařízení pro samostatný sklad mimo EU u vydavatele státu, na jehož trh je uváděna většina výrobků, s nimiž tyto hospodářské subjekty manipulují)

Státní dozor

- Dozorový orgán **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
- Info <https://www.szpi.gov.cz/tabakove-vyrobky-sledovatelnost-tabakovych-vyrobku.aspx>
- Činnost SZPI
- Odpovídání na dotazy účastníků trhu
- Aktualizace webových stránek s příslušnými informacemi
- Spolupráce s STC
- Spolupráce s dalšími orgány (Celní správa, Policie ČR)
- Dohledové pokyny
- Plánování budoucí kontrolní činnosti

Kvalita dat

- **Identifikační kódy**
- Identifikační kód hospodářského subjektu - každý hospodářský subjekt má pouze jeden identifikační kód hospodářského subjektu
- identifikační kód zařízení - jeden identifikační kód pro každou provozovnu se správným typem provozovny (výroba, sklad, prodejna, jiné)
- Identifikační kód stroje a části strojů

Kvalita dat

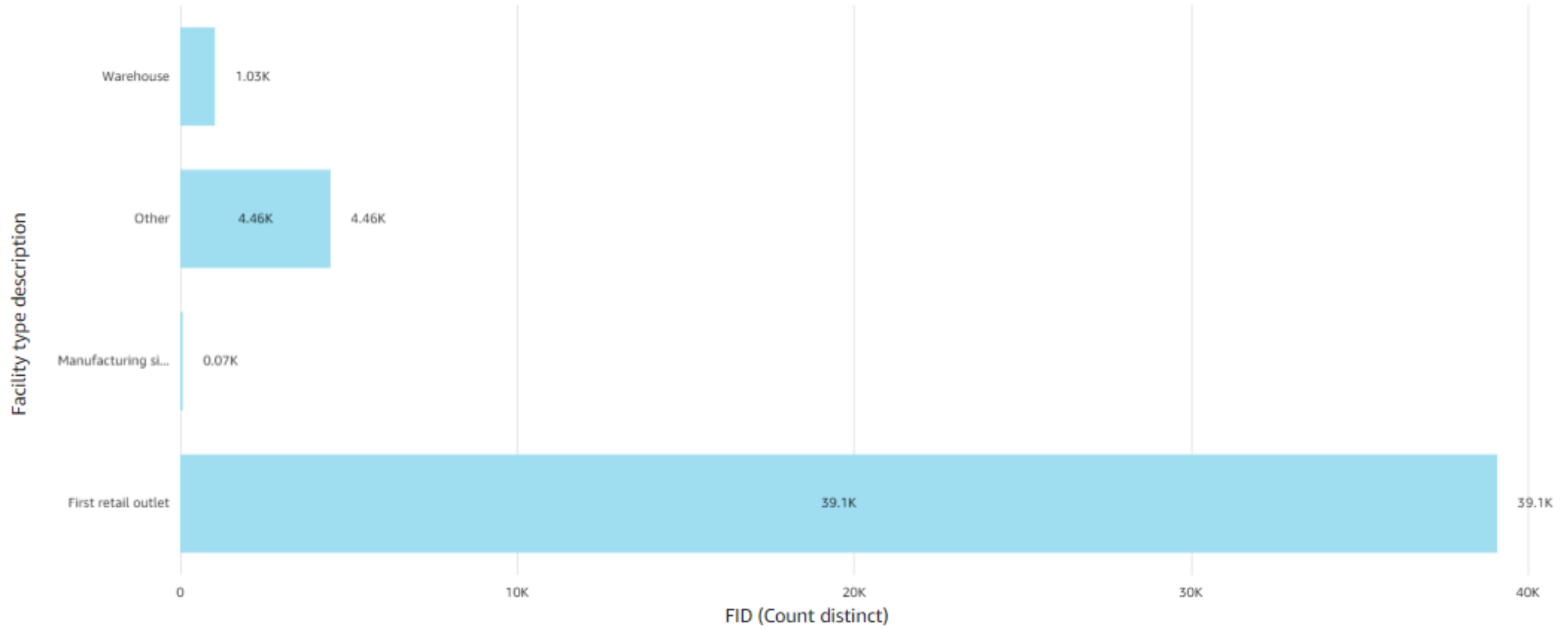
- Nedostatky v kvalitě dat
- **Identifikační kód hospodářského subjektu**
 - Hospodářský subjekt s více identifikačními kódy
 - Nesprávné údaje v identifikačním kódu hospodářského subjektu - DIČ chybí nebo jsou nesprávné
 - Nepřesnosti v adrese, PSČ nebo lokalitě
 - Nesprávná nebo neaktuální e-mailová adresa - ukončené činnosti
 - Žádný identifikační kód zařízení

Kvalita dat

-
- Nedostatky v kvalitě dat
 - **Identifikační kód zařízení**
 - Několik identifikačních kódů zařízení se stejným typem zařízení na stejné adrese
 - Uveden nesprávný typ zařízení (chybně typ 4)
 - Nesprávné nebo nepřesné údaje o adrese (ulice, město, PSČ nebo údaje jsou uvedeny v nesprávném poli)
 - Adresa provozovny, která je prodejním místem, směřuje do obytné budovy, např. rodinný nebo bytový dům
 - Identifikační kód zařízení se nepoužívá

Number of **ACTIVE** Facilities registered in CZ

Kvalita dat

- Nedostatky v kvalitě dat
- Problémy/nepřesnosti při **zaznamenávání událostí**
 - Subjekty používají identifikační kód hospodářského subjektu jiného subjektu
 - Subjekty používající identifikační kód zařízení jiného subjektu
 - Subjekty zaznamenávají události v zařízení typu 3 v první maloobchodní prodejně
 - Subjekty nezaznamenávají události ve skladu nebo výrobním závodě
 - Přijímající identifikační kód zařízení není správně uveden, takže skutečná dodávka jde do jiného zařízení, než je uvedeno ve zprávě o odeslání
 - K odeslání na zařízení se používá zpráva o překládce
 - Provozovatelé nezaznamenávají finanční transakce

Dovoz ze třetích zemí

- Objednávka jedinečných identifikátorů pro výrobky určené pro český trh musí být provedena u českého vydavatele
- Při objednávání jedinečných identifikátorů se uvádí, že jsou určeny pro výrobky dovezené do EU
- Označení musí být provedeno před dovozem (pokud jsou tabákové výrobky v režimu podmíněného osvobození od cla, nejsou považovány za dovezené do EU. Jedinečný identifikátor může být aplikován v jakémkoliv okamžiku a místě před propuštěním do volného oběhu)
- Oznámení o aplikaci a případně sestavení skupinového balení
- První událostí, která má být následně zaznamenána, je oznámení o příchodu na adresu zařízení v EU (výrobní závod mimo EU nezasílá zprávu o odeslání)

Dovoz ze třetích zemí

- Dovoz ze třetí země
- Identifikační kód výrobního zařízení ve třetí zemi
 - pokud je označení provedeno u výrobce ve třetí zemi
 - pokud je označení provedeno před dovozem, ale na jiném místě než u výrobce

Doprodej

- Dle čl. 9 odst. 2 prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2018/576 mohou jiné tabákové výrobky, které byly **v EU vyrobeny nebo do EU dovezeny před 20. květnem 2024, zůstat ve volném oběhu do 20. května 2026**
- Dle čl. 37 odst. 2 prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/574 mohou jiné tabákové výrobky, které byly **v EU vyrobeny nebo do EU dovezeny před 20. květnem 2024, zůstat ve volném oběhu do 20. května 2026**. Na tyto tabákové výrobky, které mohou zůstat ve volném oběhu, ale nejsou označeny jedinečným identifikátorem na úrovni jednotkových balení, se nevztahují povinnosti uvedené v kapitole VI uvedeného nařízení.

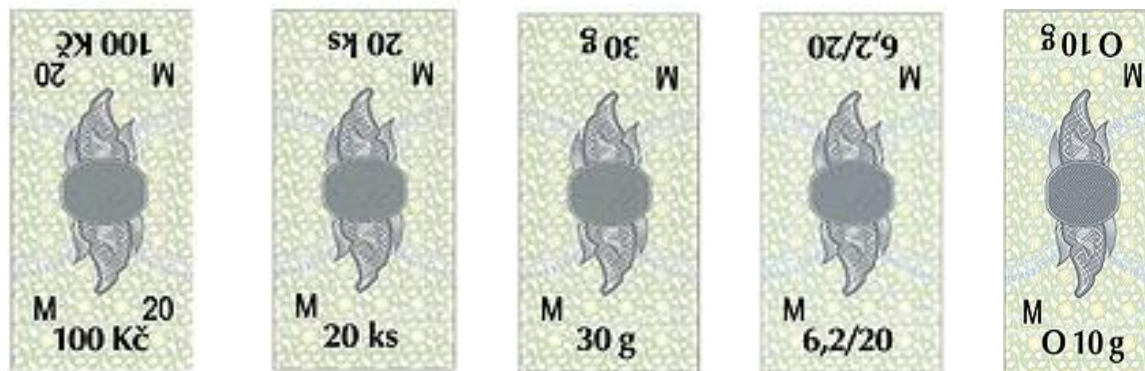
Doutníky

- Stejná pravidla a předpisy jako pro ostatní tabákové výrobky, žádná zvláštní ustanovení
- Pokud je výrobní proces tabákového výrobku výhradně ruční, není třeba používat prostředek k ověření neoprávněné manipulace
- Označení sledovatelnosti musí být použito při výrobě nebo před dovozem
- Tabákové výrobky může označovat pouze výrobce nebo dovozce

Bezpečnostní prvek

- Všechna jednotková balení tabákových výrobků musí být opatřena bezpečnostním prvkem
- Účelem označení je určit, zda je výrobek pravý
- V ČR tabáková nálepka pro spotřební daně
- Duty free – dle vyhl. č. 261/2016 Sb. (kombinace ověřovacích elementů bezpečnostního prvku a požadavky na nezávislost poskytovatele bezpečnostního prvku)

Dozor

- SZPI
- Dozor především vůči výrobcům, dovozcům, velkoobchodníkům a distributorům
- Vůči všem hospodářským subjektům, včetně maloobchodníků SZPI může přijímat opatření o zákazu dodání na trh, stažení z trhu a deaktivaci identifikačních kódů

Otázky a odpovědi

- **Budou se v budoucnu pravidla o sledovatelnosti a bezpečnostních prvků vztahovat také na beztabákové výrobky?**
- Ne. Sledovatelnost se nebude vztahovat na elektronické cigarety a náplně do nich, bylinné výrobky určené ke kouření, nikotinové sáčky bez obsahu tabáku, kuřácké pomůcky

Otázky a odpovědi

- **Jak lze získat přístup k potřebnému zařízení k zaznamenávání a předávání záznamů (skenery)?**
- Je povinností výrobce nezbytné zařízení poskytnout.
- <https://ontrack.sgs.com/cs-cz>
- Výpočet náhrady výdajů podle typu podnikání hospodářského subjektu, potřebného zařízení, objemu obchodovaných tabákových výrobků
- Pokud se výrobce tohoto modelu náhrad neúčastní, hospodářský subjekt se bude muset s žádostí o příspěvek na nezbytné náklady na zařízení obrátit přímo na daného výrobce

Otázky a odpovědi

- **Od jakého data můžeme začít uplatňovat sledovatelnost a bezpečnostní prvky a uvést na trh?**
- Pravidla se vztahují na výrobky vyrobené nebo dovezené do EU od 20. května 2024

Otázky a odpovědi

- **Vztahuje se sledovatelnost na již dovezené zboží v ČR? Pokud ne, existuje časové omezení, jak dlouho mohou být mohou být dále prodávány bez sledovatelnosti?**
- Tabákové výrobky jiné než cigarety a tabák k ručnímu balení cigaret, které byly vyrobeny v EU nebo dovezeny do EU před 20. 5. 2024 mohou zůstat ve volném oběhu do 20. 5. 2026

Otázky a odpovědi

- **Je možné dovážet tabák (již navážený v plastovém pytlíku, který je následně balen ještě do krabičky) ze zemí mimo EU a balit ho (do krabiček) až v celním skladu v ČR, kde by byl dodán kromě tabákové nálepky také jedinečný identifikátor?**
- Umístění původního balení tabáku určeného do vodních dýmek (sáček, krabička) do nového obalu (krabička), který ponese všechny náležitosti na označování dle platné legislativy a který bude opatřený tabákovou nálepkou, je z pohledu SZPI akceptovatelné. Označení jedinečným identifikátorem a je nutné provést před dovozem do EU, tedy před vstupem tabákových výrobků na území EU, pokud nejsou výrobky při vstupu do EU umístěny do režimu podmíněného osvobození od cla, a dále propuštění těchto výrobků z režimu podmíněného osvobození od cla. Pokud jsou tabákové výrobky stále v režimu podmíněného osvobození od cla, nejsou považovány za dovezené do EU a lze je zabalit a označit před propuštěním do volného oběhu.

Otázky a odpovědi

- **Jak by měl dovozce, velkoobchodník postupovat při prodeji tabákových výrobků? Jaké jsou povinnosti zaznamenávat a předávat zprávy?**
- § 13f odst. 1 zákona č. 110/1997 Sb.
- Čl. 32, 33 a 34 nařízení (EU) 2018/574
- Je nutné zaznamenávat všechny přesuny (příjem, odeslání, překládka, aplikace skupinového identifikátoru aj.) a finanční transakce (vystavení faktury, objednávky, platba)
- V pořadí, v jakém se události vyskytly, lhůty!
- Nutné rozlišit prodej dalším prodejčům a konečným spotřebitelům (odeslání pouze subjektům s identifikačním číslem) po kladném přijetí zprávy o odeslání

Otázky a odpovědi

- **Chci nakupovat šňupací tabák z Velké Británie od výrobce (je registrován v T&T) a prodávat pouze přes můj e-shop na území ČR. Spadají na mě povinnosti maloobchodního prodejce, i když budu defacto jediný dovozce do ČR? Nebo budu brán jako dovozce, tedy s povinností zřídit si primární úložiště?**
- Definice - dovozcem tabákového výrobku je vlastník takovýchto výrobků nebo osoba, která má právo nakládat s takovými výrobky, které byly dopraveny na území členského státu EU
- Vzhledem k tomu, že Velká Británie je třetí zemí, je subjekt, který výrobky dovezl do ČR jejich dovozcem a vztahují se na něj pravidla pro sledovatelnost tabákových výrobků
- Dovozece musí mít zřízeno primární úložiště a žádat o jedinečné identifikátory (finanční náročnost)
- Povinnost požádat o identifikační kód zařízení a stroje výrobních zařízení mimo EU má dovozce se sídlem v EU
- Jedinečné identifikátory mohou být buď aplikovány ve výrobě v třetí zemi (výrobce má vlastní identifikační kód vydaný vydavatelem v zemi určení nebo dle sídla dovozce) a prvním zaznamenaným pohybem je příjem na sklad v ČR, nebo jsou aplikovány dovozcem před propuštěním do volného režimu a následuje příjem na sklad v ČR

Otázky a odpovědi

- **Jak proces dovozu ze třetí země s následným prodejem v e-shopu probíhá v praxi?**
- Dovozece tabákového výrobku z třetí země požádá STC o jedinečné identifikátory (v informacích bude uvedeno, že se jedná o dovoz), které buď může poslat výrobcí v třetí zemi, nebo je aplikuje na jednotková balení sám před dovozem do EU ve skladu (zařízení typu 1 – místo výroby se skladem)
- Pokud dotčený dovozce spolupracuje pouze s jedním výrobcem mimo EU nebo patří do stejné skupiny společností, mohou dohodu o uchování údajů podepsat společně dovozce i výrobce mimo EU
- Výrobce zaznamená aplikaci a ověří identifikátory prostředkem k ověření neoprávněné manipulace (zpráva o odeslání ze zařízení výrobce v třetí zemi se neodesílá)
- Po dopravení do EU je zaznamenán příjem na sklad a odtud jsou výrobky odeslány na první maloobchodní prodejnu = e-shop

Otázky a odpovědi

- **Do ČR je dovážen tabákový výrobek ve velkém balení a subjekt usazený v ČR jsou z něj vyráběny menší jednotková balení pro konečné spotřebitele. V jakém postavení je subjekt v ČR?**
- Pokud je tabákový výrobek dovážen do ČR v jiném balení než jednotkovém určeném konečnému spotřebiteli, bude hospodářský subjekt, který balí tabák do jednotkových balení v zařízení v ČR, výrobcem předmětných výrobků. Vztahují se na něj poté všechny povinnosti výrobce vyplývající ze zákona č. 110/1997 Sb. Výrobce je povinen označit vyráběná jednotková balení jedinečným identifikátorem na úrovni jednotkového balení a bezpečnostním prvkem.

Otázky a odpovědi

- **Jakou je nutné uvést částku faktury, pokud se tato faktura vztahuje jak na tabákové výrobky, tak na jiné zboží?**
- Ve zprávě o faktuře se předává informace o celkové čisté částce faktury, tedy jak pro tabákové výrobky sledovaných v systému sledovatelnosti, tak i další výrobky. Případně je možné vystavovat zvlášť fakturu pro sledované tabákové výrobky a zvlášť pro ostatní zboží.

Otázky a odpovědi

- **Vydává STC skupinové identifikátory?**
- Ne. Jedinečné identifikátory na úrovni skupinového balení si generuje přímo hospodářský subjekt a musí být v souladu s normou ISO/IEC 15459- 1:2014 nebo ISO/IEC 15459-4:2014 nebo jejich nejnovějšími ekvivalenty.

Otázky a odpovědi

- **K jakému účelu slouží zpráva o překládce?**
- Překládkou se rozumí přeložení tabákových výrobků z jednoho vozidla do jiného vozidla, v jehož průběhu tabákové výrobky nevstupují do zařízení a ani z něj nevystupují. Využívá se např. v případě poruchy vozidla. Zprávu o překládce nelze použít, pokud jsou výrobky uloženy ve skladu, aniž by bylo stále přítomno vozidlo, na které jsou výrobky překládány.

Otázky a odpovědi

- **Jaký typ zařízení je automat určený k prodeji tabákových výrobků?**
- Automat je typem 3 – maloobchodní prodejna. Každý automat musí mít přidělen vlastní identifikační kód zařízení.

Otázky a odpovědi

- **Kdy je nutné zasílat zprávu o rozčlenění skupinového balení?**
- Jedinečné identifikátory vygenerované vydavatelem identifikátorů mohou být použity k označení jednotkových balení nejvýše po dobu šesti měsíců od data převzetí jedinečných identifikátorů hospodářským subjektem. Jakmile jsou jedinečné identifikátory aplikovány na jednotkové balení, není jejich platnost omezena.

Otázky a odpovědi

- **Jakým způsobem má být jedinečný identifikátor označen na jednotkovém balení?**
- Požadavky na umístění a vlastnosti jedinečného identifikátoru stanoví vyhláška č. 261/2016 Sb. V § 7 odst. je stanoveno, že jedinečný identifikátor musí být vytištěn nebo upevněn neodstranitelně, musí být nesmazatelný a nesmí být žádným způsobem skryt nebo narušen, a to ani použitím tabákové nálepky nebo cenovky či při otevírání balení.

Otázky a odpovědi

- **Jaká je platnost jedinečného identifikátoru?**
- Platnost jedinečného identifikátoru od jeho vygenerování je 6 měsíců. Po aplikaci na jednotkové balení není jeho platnost omezena.

D4.1 Global Application ratio for CZ

#UIs Applied
3,403,847,699

#UIs Generated
4,418,504,158

77.04%

Odkazy na další informace

- https://health.ec.europa.eu/tobacco/product-regulation/systems-tobacco-traceability-and-security-features_en
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2018:096:FULL&from=SV>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R0448&from=EN>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:02018R0574-20231221&qid=1706880477397>
- https://health.ec.europa.eu/system/files/2018-11/tt_manual_sv_0.pdf
- https://health.ec.europa.eu/system/files/2019-12/tt_2019_infosheet_sv_0.pdf
- <https://eu-secondary.dentsuaegistracking.com/>

Děkuji za pozornost!

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

<https://www.szpi.gov.cz/tabakove-vyrobky-sledovatelnost-tabakovych-vyrobku.aspx>

”

Děkuji za pozornost

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

<https://www.szpi.gov.cz/tabakove-vyrobky-sledovatelnost-tabakovych-vyrobku.aspx>